

Но защото желѣзниците се правятъ само отъ правителствата (а тѣхните отношения къмъ народа сѫ еднакви съ отношенията на разбойниците къмъ мирните жители) и отъ известни частни крадци и разбойнически компании, и защото служатъ изключително само на тѣхните интереси, то тѣ сѫ врѣдителни за всѣки единъ народъ, а особено за такъвъ, който се намира въ пълно политическо и економическо робство.

За нась — казва по-нататъкъ поетътъ —, желѣзните птища сѫ врѣдни въ всѣко едно отношение. Економически тѣ сѫ врѣдителни за това, защото ще увеличаватъ износната и вносна търговия, отъ които първата, като състои само отъ сирови произведения, ще източи и осиромаши земята ни, што не слѣдъ много врѣме ще заприлича на Палестина, а втората ще убие нашите занаяти и промишленностъ. И така, и едната и другата ще ни направятъ безусловни робове на различни официални и неофициални крадци и дойни крави на всички европейци. Изъ нась ще се изнасятъ съ никакви цѣни нашите произведения, и прѣработени, ще се внасятъ съ тая сѫща цѣна, умножена само нѣколко пти на себе си; съ други думи — нашиятъ производителенъ трудъ ще отива на вѣтъра, а европейския почти не производителенъ, ще се плаща стократно. Ние имаме множество исторически и съврѣменни примери, които доста краснорѣчиво би доказали врѣдата отъ подобенъ родъ износна и вносна търговия, но обемътъ на статията ни не позволява да ги приведемъ. Ние ще кажемъ само това, че даже и въ южна плантаторска Америка, народонаселението е захванало вече да се прѣселява по причина, че земята се е вече източила. Кой може да ни докаже, че и нась нѣма да ни постигне сѫщо такава участъ, каквато постигна народонаселението въ Палестина? Правителството и иностранците ще ни доведатъ до това положение. А колкото за нашата промишленностъ и занаяти, ние